

GZS: Ni čas za podivjane apetite

3.3.2015

Po podrobni analizi rasti BDP v letu 2014 je jasno: ni jamstva, da se bo takšna rast nadaljevala. Cilj bi morala biti nova delovna mesta v gospodarstvu, ne pa višja tekoča javna poraba. Kako bomo sicer zaposlili brezposelne, predvsem mlade?

Pretekli teden objavljena 2,6-odstotna gospodarska rast v letu 2014 je bila glede na gibanja v drugem polletju pričakovana. Nikakor pa ni sprejemljiva kot vzvod za odmrzitev varčevalnih ukrepov, ki so po ZUJF-u, koalicijski pogodbi in socialnem sporazumu s sindikati javnega sektorja vezani na rast BDP, večjo od dveh do 2,5 odstotka, glede na različne kategorije. Ni sprejemljiva niti za rebalans proračuna 2015 niti za proračun 2016. Zakaj?

Znano je, da je gospodarsko rast lani pospeševal izvoz, ki je v zadnjem kvartalu z 8,4 odstotka rasel celo hitreje kot v prvih treh kvartalih (ko se je povečal za 5,5 odstotka). K rasti je prispeval tudi uvoz, ki je za rastjo izvoza zaostajal za 2,2 odstotni točki.

Kaj sledi po komunalnem investicijskem balonu?

Ob tem so investicije k rasti BDP prispevale 3,6 odstotka, vendar na račun močno predvolilno obarvanih komunalnih investicij z zgolj kratkoročnimi učinki na rast v letu 2014. Te investicije ne zagotavljajo vzdržne rasti v prihodnje, ker se že krčijo vse od tretjega kvartala lani dalje. Po 7,3- oziroma 7,8-odstotni rasti v drugem in tretjem četrtletju se je namreč njihova rast v zadnjem kvartalu skrčila za kar 7 odstotnih točk.

Da se trg investicij ohlaja, kaže tudi vrednost opravljenih gradbenih del, ki se je v celem letu 2014 glede na 2013 povečala za 19,4 odstotka. Vendar se že šesti mesec zapored zmanjšuje. Dejstvo je, da so trg javnih investicij v letu 2014 poganjali projekti, financirani s sredstvi EU iz pretekle perspektive, ki pa se v letu 2015 zaključuje. Svežih virov iz nove perspektive 2014-2020 za te namene v 2015 še ne bo. Zelo omejeni za te namene bodo viri EU za leto 2016.

Uveljavitev zahtev po koncu tako imenovanih varčevalnih ukrepov bi bila neodgovorna. Lahko nas znova pahne v hudo finančno krizo.

Kako bomo našli službe za armado brezposelnih, predvsem mladih?

Te zahteve se namreč ne ozirajo na potrebne vire in ukrepe za 124.000 brezposelnih, 30-odstotno brezposelnost mladih, slabšanje razmerja med aktivnimi zavarovanci in upokojenimi, ki danes znaša 1:1,37.

Kje bomo našli dovolj virov za razvojni zagon, znanje, štipendije, mlade, za aktivno politiko zaposlovanja, za vzdrževanje državnih cest in mostov? Denarja za slednje skorajda ni več. Ocenjena škoda na državnih cestah se letno povečuje za 100 milijonov evrov. Zato, ker ni mogoče vsaj tretjine davščin, ki jih prinašajo ceste, vrniti za vzdrževanje in razvoj cest, mostov. Škoda na cestah pa tako najeda proračun in škodi ugledu podjetij in države.

Zahteve za večanje vseh vrst socialnih izdatkov, usklajevanje pokojnin, povečevanje zaposlovanja in stroškov dela v javnem sektorju, in to brez poglobljene, mednarodno primerljive analize našega javnega sektorja z javnimi sektorji v drugih članicah EU, nas vodijo nazaj v negotove razmere, iz katerih smo komajda zakorakali.

Z odločitvijo zanje bi ponovili nesprejemljivo povečanje javnih izdatkov brez kritja. Odločili bi se za napako, ki smo jo storili že v letu 2008 in ki bo znova povečala zadolževanje. S tem pa ogrozila dostojne pokojnine, delovna mesta, ceste v prihodnosti.

Kdaj se bomo lotili reform, ki bodo omogočile več delovnih mest v gospodarstvu?

Lani izkazana gospodarska rast mora biti v nasprotju s tem zaveza vlade in vseh socialnih partnerjev za reforme, s katerimi bi Slovenija izboljšala poslovno okolje za izvoznike in svež kapital, s tem pa osnovo za javno finančno konsolidacijo in finančno ter administrativno razbremenitev podjetij.

Gospodarstvo v tem hipu na nova bremena ne more in ne bo pristajalo.

Mag. Samo Hribar Milič, predsednik GZS: »Uveljavitev zahtev po koncu tako imenovanih varčevalnih ukrepov bi bila neodgovorna. Lahko nas znova pahne v hudo finančno krizo.«